

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34331-08-10

בפני כבוד השופטת יעל אילני, סגנית נשיאה

תובעת	נופר בר מוחה
	ע"י ב"כ עו"ד יואב גפני
	נגד
נתבעת	איילון חברה לביטוח בע"מ
	ע"י ב"כ עו"ד אלי צחייק

פסק דין

1. התובעת, ילידת 26.10.87 נפגעה בתאונת דרכים בתאריך 24.12.09. לפניי תביעתה לפיצויים מכוח חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ח – 1975 (להלן: חוק הפיצויים).
2. אין מחלוקת בין הצדדים באשר לחובת הנתבעת לפצות את התובעת על נזקה. המחלוקת היא בשאלת גובה הנזק.
3. במסגרת הראיות נשמעו עדויות התובעת ואביה, נחקרה המומחית בתחום הנירולוגיה, ד"ר רחל הרינג, והוגשו מוצגים מטעם הצדדים. בתום שמיעת ההוכחות סיכמו ב"כ הצדדים טענותיהם בעל-פה.

הפגיעה והנכות

4. בליל התאונה פנתה התובעת לחדר המיון במרכז הרפואי על-שם סוראסקי תל אביב. בסיכום הטיפול צוין כי נחבלה בראש ובברך שמאל, כי לאחר התאונה תיארה אירוע של אובדן הכרה, וכי בהגיעה לחדר המיון התלוננה על כאבי ראש, בחילות, הפרעה בשינוי משקל וכאבים בברך שמאל ובאגן. בהמשך צוינה גם חבלה בגב תחתון. בבדיקה במהלך אשפוזו ללילה נמצאה נפיחות קלה בברך, מעט נפיחות על המצח, ורגישות בחוליות עמוד שדרה צווארי. לתובעת בוצעה בדיקת C.T. ראש שלא הדגימה דמם תוך גולגולתי, שבר, לחץ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34331-08-10

או תהליך מוקדי. התובעת שוחררה לביתה עם הוראות להמשך טיפול ומעקב (ר' תיעוד רפואי מבית החולים עמ' 9-17 למוצגי התובעת, וכן חוות דעתה של ד"ר הרינג).

בהמשך נבדקה התובעת וטופלה במסגרת קופת חולים עקב תלונות על כאבים בצוואר, בגב ובברך, וכן עקב כאבי ראש.

5. שני מומחים מונו לבדיקת התובעת: פרופ' משה סלעי מונה כמומחה בתחום האורתופדיה, וד"ר רחל הרינג מונתה כמומחית בתחום הנירולוגיה.

6. פרופ' סלעי, המומחה בתחום האורתופדיה, קבע בחוות דעתו כדלקמן:

בדיקות עמוד השדרה המותני וברך שמאל נמצאו תקינות קלינית והדמיתית, ולא נמצאה בהם נכות. בעמוד שדרה צווארי נמצאה הגבלה קלה רק בחלק מהתנועות ללא חסר נירולוגי או ממצא חבלתי בהדמיה.

לאור ממצאיו העריך פרופ' סלעי את נכותה האורתופדית הצמיתה של התובעת בשיעור של 2.5% (שניים וחצי אחוזים), בהתאמה לפי סעיף 37(5)א' לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת זרזת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956 (להלן: **תקנות הביטוח הלאומי**), עקב הגבלה מזערית בחלק מתנועות עמוד השדרה הצווארי.

עוד העריך המומחה כי התובעת היתה באי כושר מלא למשך 2-3 שבועות ובאי כושר חלקי בשיעור של 50% למשך 1-2 שבועות נוספים.

7. פרופ' סלעי לא נחקר על חוות דעתו. התובעת טוענת כי אין בתקנות הביטוח הלאומי מנגנון של קביעת נכות "בהתאמה" או קביעה לפי חלק יחסי של שיעור הנכות הקבוע בסעיף הליקוי, ומשמצא המומחה הגבלה קלה בתנועות היה עליו לקבוע לתובעת נכות בשיעור המלא הקבוע בסעיף, היינו בשיעור 10%. איני מקבלת את הטענה. הערכת נכות בהתאמה לסעיפי הליקוי נעשית כדבר שבשגרה, ובצדק, בהינתן העובדה שסעיפי הליקוי בתקנות הביטוח הלאומי אינם נותנים מענה למצבים רבים. ברי כי הגבלה קלה בכל תנועות הצוואר אינה דומה להגבלה קלה בחלק מהתנועות או באחת מהן, ועל כן יש לערוך התאמה לסעיף הליקוי.

על כן, אני מאמצת את חוות דעתו של פרופ' סלעי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34331-08-10

8. ד"ר הרינג, המומחית בתחום הנירולוגיה, קבעה בחוות דעתה כדלקמן:

התובעת נחבלה בראש ואיבדה את הכרתה. היא התלוננה על כאב ראש, בחילה והפרעה בשיווי משקל. בבדיקה נמצאו נפיחות קלה במצב ורגישות על פני עמוד שדרה צווארי. בדיקה נירולוגית ובדיקת CT ראש היו תקינות. נבדקה על ידי נירולוג בגין כאב ראש, סחרחורת, בחילה וכאבים בצוואר. בדיקות נירולוגיות חוזרות היו תקינות.

הבדיקה שבוצעה על ידי ד"ר הרינג הייתה תקינה. המומחית לא התרשמה מחומרת תלונותיה של התובעת בתחום הנירולוגי או מכך שהן גורמות לה להפרעה תפקודית.

נוכח האמור קבעה המומחית כי התובעת אינה סובלת מנכות נירולוגית צמיתה בעקבות התאונה.

ד"ר הרינג קבעה כי בעקבות התאונה סבלה התובעת מנכות זמנית בשיעור של 10% למשך 3 חודשים ולנכות זמנית בשיעור של 5% למשך 3 חודשים נוספים, כשנכות זו מייצגת נאמנה את מכלול הפגיעה הנירולוגית ממנה סבלה בעקבות התאונה.

9. ד"ר הרינג נחקרה על חוות דעתה. התובעת טוענת כי חוות דעתה של המומחית נסמכת במידה רבה על התרשמותה האישית של המומחית. לטענת התובעת, לאור האמור בתצהירה ולאור תלונותיה בדבר כאבי ראש והזקקות לתרופות בגינם, שלא נסתרו, יש לקבל את תלונותיה כמשקפות את מצבה ולקבוע לה נכות בגין כאבי ראש, גם אם בשיעור מזערי.

לא מצאתי בסיס לטענת התובעת. ד"ר הרינג הסבירה הסבר היטב בעדותה כיצד הוערכה הנכות על ידה: על יסוד התייעוד הרפואי שבפניה, בדיקות עזר והדמיה, בדיקה קלינית שביצעה לתובעת, ושקלול כל אלה לכדי הערכת הנכות לפי נסיונה רב השנים כמומחית נירולוגית ובהסתמך גם על הספרות המקצועית בתחום זה. מה שמכונה על ידי ב"כ התובעת כ"התרשמות אישית" של המומחית אינו אלא הערכתה המקצועית את מצבה של התובעת על יסוד כל אלה. ד"ר הרינג הסבירה כי בהתאם לאמור ובשקלול כל הנתונים והממצאים שמצאה אצל התובעת, היא גיבשה את מסקנותיה כי התובעת סבלה מכאבי ראש וסחרחורת לאחר התאונה באופן זמני, וכי לאחר מכן לא נותרה לה נכות נירולוגית צמיתה.

ראיתי לאמץ את חוות דעתה של ד"ר הרינג במלואה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34331-08-10

10. לתובעת נותרה אפוא נכות רפואית בשיעור של 2.5% בגין הגבלה מזערית בחלק מתגובות עמוד השדרה הצווארי.

השכר הקובע לצורך חישוב הפיצוי על הפגיעה בנושר ההשתכרות

11. במועד התאונה היתה התובעת כבת 22 שנים. היא סיימה 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית כאשר חסרה לה יחידה אחת במתמטיקה להשלמה לבגרות מלאה. בצבא שירתה כמאבטחת מתקנים ובהמשך כפקידת לשכה.

אין ספק כי במועד בו התרחשה התאונה היתה התובעת בתחילת חייה המקצועיים.

12. במועד בו ארעה התאונה הועסקה התובעת באמצעות חברת כוח אדם בדואר ישראל, ועבדה שם כמוקדנית. לפי תלושי השכר שהגישה התובעת, היא החלה לעבוד במקום זמן קצר לפני התאונה (בתאריך 26.11.09). ב-24 ימי העבודה בחודש דצמבר, עד למועד התאונה, השתכרה סך 2,359 ₪. ממוצע השתכרותה לאחר שובה לעבודה בתום תקופת המחלה ועד לפיטוריה, בחודשי עבודה מלאים, עמד על סך של 3,380 ₪ במעוגל (ר' תלושי השכר עמ' 67-72 למוצגי התובעת). בהינתן נתונים אלה ראיתי להעמיד את שכרה בעבודתה כמוקדנית לחודש עבודה מלא על סכום של 3,000 ₪.

13. התובעת שבה לעבודתה כמוקדנית אך פוטרה לאחר מספר חודשים (ר' סעי' 9 לתצהירה שלא נסתר). בהמשך עבדה כסייעת בגן ילדים וכמטפלת פרטית בילד כבן חמש, אך לא הצליחה להתמיד בעבודות אלה עקב מגבלותיה. בשלב מסוים עברה להתגורר בירושלים ועבדה כחודשיים כמוכרת בחנות בגדים (ר' סעי' 10 לתצהירה).

התובעת שבה לבית הוריה בקריית מלאכי, וכיום היא עובדת כנציגת שירות של חברת "בזק אונליין" בשלוחה של משרד הבריאות בקריית מלאכי, ושכרה בגבולות 4,500 ₪ לחודש (ר' עדותה בעמ' 6 לפרוטוקול).

14. לטענת הנתבעת, תמונת מצבה התעסוקתי של התובעת בשנים שחלפו מאז התאונה ועד היום מלמדת כי פוטנציאל השתכרותה אינו עולה על שכר המינימום או בקירוב.

15. איני מקבלת את טענת הנתבעת. כאמור, התאונה ארעה בראשית דרכה המקצועית של התובעת לאחר שחרורה מצה"ל. גם כעת, בגיל 26, ברור כי היא עדיין בתחילת הדרך וכי טרם התייצב מצבה התעסוקתי וטרם מומש פוטנציאל השתכרותה המלא.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34331-08-10

התובעת בוגרת 12 שנות לימוד עם בגרות כמעט מלאה. היא שירתה בצבא שירות מלא. בנוסף החלה ללמוד לימודי חינוך במסגרת האוניברסיטה הפתוחה, אם כי הפסיקה את לימודיה עקב בעיות כלכליות וקשיים בלימודים. התובעת עומדת להינשא בקרוב ולעבור בעקבות נישואיה להתגורר בירושלים (ר' עדות התובעת בעמ' 4-5 לפרוטוקול).

בנתונים אלה, וגם לפי התרשמותי מהתובעת בעדותה, אני סבורה כי אין בסיס לטענת הנתבעת כי פוטנציאל השתכרותה של התובעת הוא בגבולות שכר המינימום, וסביר יותר בעיני כי הוא קרוב יותר לשכר הממוצע במשק, גם אם לא בגובה השכר הממוצע ממש.

לאור האמור ראיתי לקבוע כי פוטנציאל השתכרותה של התובעת, לאורך חיי עבודתה, הוא בגבולות של 7,000 ₪ בערכי היום (סכום המשקף מעט פחות מ- 80% מהשכר הממוצע במשק בניכוי מס הכנסה).

כעת אעבור לדון בפיצוי התובעת על נזקה על פי ראשי הנזק שתבעה.

נזק לא ממוני

16. התובעת מבקשת לפסוק לה פיצוי בשיעור של עשרה אחוזים מהסכום המקסימלי (המסתכם בשערוך להיום בסכום של 18,498 ₪), לפי תקנה 2(ב) לתקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (חישוב פיצויים בשל נזק שאינו נזק ממון), תשל"ו-1976.

לטענת הנתבעת, אין מקום לפסוק לתובעת את הפיצוי המקסימלי, בהתחשב בנכותה המזערית, בפגיעה הקלה ובתיעוד הרפואי הדל.

לתובעת נותרה נכות צמיתה, גם אם קלה מאד, והיא תלווה אותה לכל אורך חייה. בהתחשב בכך ולאחר ששקלתי גם את טענות הנתבעת, ראיתי לפסוק לתובעת פיצוי בסכום של 14,000 ₪ בגין הנזק הלא ממוני שנגרם לה, בערכי יום פסק הדין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34331-08-10

הפסד שכר בעבר

17. לתובעת אושרו 53 ימי אי כושר על ידי המוסד לביטוח לאומי אשר הכיר בתאונה כתאונת עבודה. התובעת נעדרה מעבודתה בתקופה זו (רי סעי' 9 לתצהירה), ואורך התקופה סביר בעיני ומתיישב גם עם קביעות המומחים הרפואיים.

לאור שכרה הממוצע במועד התאונה כפי שקבעתי בסעיף 12 לעיל, מסתכם הפסד שכרה של התובעת בתקופת העדרותה בסכום של 5,000 ₪. מסכום זה יש להפחית את דמי הפגיעה ששלמו לתובעת בסך 1,238 ₪ (רי מוצג 5 למוצגי הנתבעת), ובסך הכול נגרם לתובעת הפסד בסכום של 3,762 ₪, ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית להיום – 4,300 ₪.

18. מתום תקופת אי הכושר ולהיום לא הוכח הפסד שכר.

פגיעה בכושר ההשתכרות ואובדן השתכרות בעתיד

19. התובעת טוענת כי היא סובלת מכאבים המלווים בהגבלות תנועה וקשיים בתפקוד, וכי כאבים אלה מחמירים בעת ביצוע מאמץ פיזי (סעי' 14 לתצהירה). לטענתה, לנכותה ומגבלותיה השפעה ממשית על כושר עבודתה והשתכרותה.

20. הנתבעת טוענת כי נכותה של התובעת היא מזערית, וככזו אינה משפיעה ולא תשפיע בעתיד על תפקודה בכלל ועל כושר השתכרותה בפרט.

21. אכן, מדובר בנכות מזערית, שהשפעתה על כושר העבודה וההשתכרות מזערית גם היא, אך לא ניתן לקבל את הטענה שאין ולא תהיה לה השפעה כלל. יצוין כי מגבלה בתנועות עמוד שדרה צווארי עשויה להשפיע על כל עיסוק שהוא, לרבות כזה שכרוך בעבודה ממושכת מול מסך מחשב ולרבות בעבודה פקידותית, או בכל עיסוק אחר שכרוך באימוץ הצוואר והראש.

עם זאת, כאמור, הנכות היא מזערית וכך גם השפעתה האפשרית על כושר ההשתכרות. לכן ראיתי לפסוק לתובעת פיצוי גלובאלי בסכום של 25,000 ₪ בגין הפגיעה בכושר השתכרותה.

עזרה והוצאות

22. בתצהירה סיפרה התובעת כי בעקבות התאונה ביקרה וטופלה על ידי רופאים במסגרת קופת חולים, עברה טיפולי פיזיותרפיה וטיפולים במסגרת רפואה משלימה, וכן שהיא עדיין נזקקת למשככי כאבים מסוג אדוויל, נורופן ואקמול. כן העידה כי נגרמו לה הוצאות נסיעה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34331-08-10

לקבלת הטיפולים הרפואיים (ר' סעי' 13 ו-15 לתצהירה וקבלות שהוגשו במסגרת מוצגיה, עמ' 65-48).

עוד טוענת התובעת כי לאחר התאונה נזקקה לעזרה אישית אינטנסיבית ומוגברת אותה קיבלה מבני ביתה ומחברים קרובים, וכי כיום היא נזקקת לעזרה בביצוע עבודות משק הבית (סעי' 17 ו-19 לתצהירה).

נכותה של התובעת מזערית ולא סביר בעיני כי תזדקק לעזרת הזולת בגינה.

בנוסף, בחוות דעתם קבעו המומחים הרפואיים כי התובעת לא תזדקק לטיפולים רפואיים בעתיד משהתייצב מצבה.

על הוצאותיה בעבר בגין השתתפות בטיפולים, משככי כאבים ונסיעות, ועל עזרה מוגברת מצד מיטיביה בתקופת אי הכושר, ראיתי לפסוק לתובעת פיצוי גלובאלי בסכום של 2,000 ₪ בערכי יום פסק הדין. בסכום הפיצוי התחשבתי גם בכך שהתאונה הוכרה כתאונת עבודה ולפחות חלק מהוצאותיה של התובעת מכוסה על ידי המוסד לביטוח לאומי.

הוצאות חוות הדעת

23. הנתבעת מבקשת לנכות מסכום הפיצוי את הוצאות המומחית בתחום הנירולוגיה לאחר שזו קבעה כי לתובעת לא נותרה נכות צמיתה. התובעת, מאידך, מבקשת החזר הוצאות חקירתה של המומחית ששולמו על ידה.

איני מוצאת מקום לנכות את הוצאות חוות הדעת. ד"ר הרינג קבעה בחוות הדעת ובחקירתה כי לאחר התאונה וכתוצאה ממנה סבלה התובעת מכאבי ראש וסחרחורות ואף ראתה לקבוע לתובעת נכות זמנית עקב כך. בנסיבות אלה, משהיתה הצדקה למיני המומחית ולאור קביעתה בדבר נכות זמנית, אין מקום לנכות את הוצאות חוות הדעת אף שלא נקבעה נכות צמיתה.

מאידך, לא מצאתי שהיתה הצדקה לזימון ד"ר הרינג לחקירה, מה גם שניתן היה להפנות אליה שאלות הבהרה בעניינים שהועלו בחקירתה. על כן, איני מוצאת לחייב את הנתבעת בהחזר הוצאות החקירה בהן נשאה התובעת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34331-08-10

סוף דבר

24. סוף דבר, אני פוסקת לתובעת פיצויים כדלקמן:

נזק לא ממוני -	₪ 14,000
הפסד השתכרות בעבר -	₪ 4,300
פגיעה בכושר ההשתכרות -	₪ 25,000
עזרת מיטיבים והוצאות -	<u>₪ 2,000</u>
סה"כ -	₪ 45,300

25. אשר על כן, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת פיצויים בסכום של 45,300 ₪. כמו כן, תשלם הנתבעת לתובעת את הוצאות המשפט (החזר אגרה והוצאות משרדיות בסכום כולל של 200 ₪) וכן שכר טרחת עורך דין בשיעור של 15.34% מסכום הפיצויים.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, כ"ה חשוון תשע"ד, 29 אוקטובר 2013, בהעדר הצדדים.

יעל אילוני, שופטת
סגנית נשיאה